

AKTIVEERITUD PROTEIIN C RESISTENTSUS PLASMAS

Lühend	P-APC-R
Mõiste	APC-R kasutatakse sõeltestina V faktori geeni Leideni mutatsiooni diagnoosimiseks. FVa muudab protrombiini trombiiniks. Aktiveeritud proteiin C (APC) koos proteiin S-iga pidurdab hüübimisprotsessi, inaktiveerides FVa ja FVIIIa plasmas. FV geeni Leideni mutatsiooni tulemusena asendub aminohape arginiin 506 glutamiiniga FV valgus. FV muutub resistentseks APC toimele. Mutatsioon aeglustab FV inaktiveerimist APC poolt, põhjustades hüperkoagulatiivse seisundi.
Näidustused	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Trombofiilia diferentsiaaldiagnostika ▪ FV geeni Leideni mutatsiooni diagnostika
Proovivõtu vahendid	Naatriumsitraadiga (9NC) katsuti. NB! Katsuti peab olema verega täitunud katsutil oleva määrgini. Hüperkoagulatsiooni uuringuteks (P-PC,P-fPS, P-APC-R, P-LA) tuleb veri võtta eraldi katsutisse (2. katsutisse).
Materjali säilivus ja transport	Veri transportida laborisse esimesel võimalusel 1 tunni jooksul. Veri: 15–25 °C 1 tund (avamata, tsentrifuugimata katsutis) Plasma (trombotsüütidevaene): 15–25 °C 8 tundi, –20 °C 2 nädalat Proovimaterjal tuleb 1 tunni jooksul tsentrifuugida ja plasma eraldada.
Teostamise aeg ja koht	1 kord nädalas, laboratoorse hematoloogia labor, Ravi 18
Mõõtmismeetod	Fotomeetria
Referentsvahemikud	Negatiivne
Tõlgendus	<p>Positiivne positiivsuse läviväärtus $\leq 1,8$:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ V faktori geeni Leideni mutatsioon ▪ V faktori geeni teised mutatsioonid ▪ positiivse tulemuse peab kinnitama geeniuuringuga <p>Segavad tegurid: ikterus, lipeemia, hemolüüs, katsuti vale täitumine verega Oraalse antikoagulantravi alguses, madalad proteiin C (< 50%) väärtused, rasedus – valepositiivne tulemus. APC-R tulemused muutuvad usaldusväärseks 2 kuud peale sünnitust.</p>
Konsultatsioon	Ellind Lind, Natalja Juhanson
HK hinnakirja koodid	66308
Kirjandus	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lewis SM, Bain JB, Bates I (2002) Practical Haematology, 9 Edition, Churchill Livingstone: 393, 402 2. Hoffmann R, Benz EJ, Shattil SJ, Furie B, Cohen HJ, Silberstein LE, McGlave P (2000) Haematology Basic Principles and Practice, 3rd Edition, Churchill Livingstone: 1820--1821, 2020–2023 3. A. Magnette, M. Chatelain, B. Chatelain, H. Ten Cate and F. Mullier: Pre-analytical issues in the haemostasis laboratory: guidance for the clinical laboratories. Thrombosis Journal (2016)
Koostaja	Ellind Lind